

Για τον Θόδωρο Καρατζά

Η πλειονότητα της ελληνικής κοινωνίας έχει καταγράψει τον Θ. Καρατζά ως έναν άριστο νομικό, ως έναν επιτυχημένο πρωτοποριακό τραπεζίτη. Ήταν όμως μόνο αυτό;

Ο Θ. Καρατζάς είχε μια συνολική θεώρηση για την οικονομία και την κοινωνία, για τις παθογένειες τους, για τις κατευθύνσεις που θα έπρεπε να ακολουθηθούν για την υπέρβασή τους. Πίστευε στην αναγκαιότητα εκσυγχρονισμού τους, σε μια ανάπτυξη της χώρας που θ' ακολουθούσε αξίες και αρχές, στον ευρωπαϊκό προσανατολισμό των εξελίξεων της οικονομίας και της ελληνικής κοινωνίας. Πίστευε στη ρεαλιστική προοπτική ενός καλύτερου αύριο γι' αυτό και η όλη δράση του από τα αξιώματα που κατακτούσε ξεπερνούσε τα όρια της διαχείρισης, προσέβλεπε σε στόχους, τομές, ουσιαστικές μεταρρυθμίσεις.

Σε μια κρίσιμη περίοδο για τον αναπροσανατολισμό της ελληνικής οικονομίας και την ένταξή της στην ευρωπαϊκή, καθώς και στο αναδυόμενο παγκοσμιοποιημένο περιβάλλον του εμπιστεύτηκα ως Υπουργός Εθνικής Οικονομίας την εκπόνηση του σχεδίου για την Αναμόρφωση και τον εκσυγχρονισμό του Τραπεζικού Συστήματος. Ως επικεφαλής της ομώνυμης επιτροπής δρομολόγησε μία από τις επιτυχέστερες μεταρρυθμίσεις στη δεκαετία του '80 τα αποτελέσματα της οποίας επιβεβαιώθηκαν διαχρονικά φθάνοντας μέχρι το σήμερα εν μέσω οικονομικής κρίσης. Το τραπεζικό σύστημα παραμένει ένας από τους υγιέστερους και πλέον αναπτυξιακούς κλάδους της οικονομίας γιατί κατάφερε σε βάθος χρόνου να αλλάξει ταυτότητα, να περάσει από την κρατική

πατρωνία στην αγορά και από την εθνική εσωστρέφεια στη διεθνή πραγματικότητα.

Ως υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας στην διετία 1985-87 συνέβαλε με την δράση του στην δημιουργία του αναγκαίου οικονομικού περιβάλλοντος για την ανταγωνιστικότητα, την υγιή επιχειρηματικότητα και την ανάπτυξη της οικονομίας.

Το Φεβρουάριο του 1993 υπογράμμιζε μεταξύ άλλων σε μια ημερίδα τον πυρήνα των πεποιθήσεών του.

«Ο εκσυγχρονισμός δεν έρχεται ποτέ από μόνος του. Ο εκσυγχρονισμός και η πρόοδος είναι καρποί συνειδητής, συνεπώς και επίπονης, προσπάθειας. Δεν συντελείται ποτέ σε κλίμα ραθυμίας. Χρειάζεται πίστη, όραμα, κινητοποίηση, θυσία. Χρειάζεται ακόμα αλλαγή συνηθειών, ανατροπή της ρουτίνας και αποδοχή των κλυδωνισμών που η διαδικασία τού προκαλεί. Αν κάθε πρωί ξεκινάμε για να επαναλάβουμε ό,τι κάναμε χθες, δεν υπάρχει ελπίδα για πρόοδο.

Αυτό λοιπόν που λείπει σήμερα από τραπεζικό σύστημα είναι η αποτίναξη της αδράνειας και η κινητοποίηση για έξοδο από την καθυστέρηση.

Ατυχώς αυτό δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί σ' έναν μόνο τομέα της κοινωνίας. Πρέπει το ρεύμα του εκσυγχρονισμού και της προόδου να παρασύρει ολόκληρη την κοινωνία. Από μόνο του το τραπεζικό σύστημα μικρή μόνο απόσταση από την υπόλοιπη

είναι ένα γραφειοκρατικό, σκονισμένο ίδρυμα με παραδοσιακές προσεγγίσεις και έγινε μια δυναμική επιχείρηση με παρουσία στο νέο περιβάλλον της παγκοσμιοποίησης.

Τα κείμενα που περιλαμβάνονται στον παρουσιαζόμενο τόμο πιστοποιούν το εύρος της παιδείας μιας ξεχωριστής προσωπικότητας που με βοήθησε ως συνεργάτης στην προσπάθεια για μια πιο ορθολογική οργάνωση της κοινωνίας.

Ήταν συγχρόνως ένας φίλος που με τον καθησυχαστικό αλλά και ελπιδοφόρο λόγο του ενέπνεε σιγουριά και εμπιστοσύνη.

Ενας φίλος σου ο οποίος μπορούεις να στηριχτείς για να ωριμάσει μια πρωτοβουλία

Τον θυμόμαστε μετά από δέκα χρόνια ολοζώντανο κοντά μας με το χιούμορ του και τους προβληματισμούς του.

και τα δημιουργικά σου δυνάμεις

κοινωνία μπορεί να διατρέξει και ίσως την απόσταση αυτή την έχει ήδη διατρέξει».

Στην κοίτη αυτών των εξελίξεων καθοριστικής σημασίας ήταν η συμβολή του ως Διοικητής της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος και ως Πρόεδρος της Ένωσης Τραπεζών.

Σε μια εποχή ραγδαίων εξελίξεων στο χρηματοοικονομικό σύστημα της διεθνούς οικονομίας και στην πορεία της ολοκληρωμένης ευρωπαϊκής χρηματοπιστωτικής αγοράς ο Θ. Καρατζάς έθεσε ως στόχο την αναβάθμιση της Τράπεζας με ενίσχυση της λειτουργικής αποδοτικότητας και αύξηση της ανταγωνιστικής ικανότητάς της. Η τράπεζα άρχισε να καταγράφει μια πρωτόγνωρη προοδευτική πορεία προσαρμογής και ανέλιξης στα νέα δεδομένα. Κατάφερε να την αναδείξει συμπαρασύροντας και εμπνέοντας συνεργάτες και ανθρώπινο δυναμικό σε μια ισχυρή τράπεζα με δεσπίζουσα θέση στα Βαλκάνια και παρουσία σε πολλές άλλες χώρες του κόσμου.

Στην Εθνική Τράπεζα ο Θ. Καρατζάς έδειξε, ότι και στην Ελλάδα είναι δυνατή μια άλλη λειτουργία από εκείνη που καθόριζε για χρόνια η πελατειακή νοοτροπία και η εξάρτηση της εκάστοτε διοίκησης από την εκάστοτε κυβέρνηση. Η Τράπεζα μπορούσε κάλλιστα να εργαστεί με στόχο την ανάπτυξη μέσω της χρηματοδότησης των επιχειρήσεων που παρουσιάζουν τα εχέγγρα για μια επιτυχημένη δράση. Η Τράπεζα δεν ήταν αναγκαίο αποκούμπι των αποτυχημένων που έχουν την εύνοια της κρατικής εξουσίας. Με τον τρόπο η Τράπεζα αυτό κατέκτησε την εμπιστοσύνη του κοινού. Απέκτησε μια νέα εικόνα. Έπαψε να